

Saxån-Braåns vattenråd

SE-26180 Landskrona, Stadshuset, Drottninggatan 7
Tel 0418 - 47 00 00
Vattenrådet – Saxån-Braåns Vattenråd (saxan-braan.se)

Datum: 2024-04-17
Handläggare: Anna Sahlgren

Verksamhetsberättelse för Saxån-Braåns vattenråd 2023

Styrelseledamöter 2023

Ordinarie	Representerar
John Fidler (ordf.)	Eslövs kommun
Anders Lindvall	Kävlinge kommun
Agneta Björk Linné	Landskrona stad
Mats Hannander	Svalövs kommun
Niklas Persson	NSVA
Bengt Hellerström	LRF
Alexander Hess	Sportfiskarna
Ulf Trolle	Jordägarna
Lars-Olov Strand	Naturskyddsföreningen Eslöv
Ersättare	Representerar
Rune Granqvist	Landskrona stad
Jimmy Runesson	Kävlinge kommun
Per Anders B Nilsson	Eslövs kommun
Annelie Johnsson	Svalövs kommun
Sofia Jezek	NSVA

Stämmorepresentater 2023

Ordinarie	Representerar
Elvir Mesanovic	Landskrona stad
Sofia Lindblom	Kävlinge kommun
Mattias Larsson	Eslövs kommun
Stefan Pettersson	Svalövs kommun
Hanadi Makie	NSVA
Bengt Hellerström	LRF
Alexander Hess	Sportfiskarna
Ulf Trolle	Jordägarna
Lars-Olov Strand	Naturskyddsföreningen Eslöv
Ersättare	Representerar
Aqba Ar-Rawi	Landskrona stad
Jan Kronberg	Kävlinge kommun
Agneta Fristedt	Eslövs kommun
Anders Malmros	Svalövs kommun

Adjungerande tjänstemän 2023

Representat	Förvaltning
Adam Bahr	Landskrona stad
Patrik Lund	Kävlinge kommun
Annika Söderman	Eslövs kommun
Linn Svensson Renström	Svalövs kommun

Möten inom vattenrådet

Vattenrådet har under året haft två ordinarie styrelsemöten och årsstämman, som ägde rum på Hotell Stenson i Eslöv. Till ordförande i vattenrådet valdes John Fidler, Eslövs kommun och till föreningens revisor valdes Landskrona stads revisor. Medlemsavgiften för 2023 bestämdes till 219 900 kr/ kommun.

Arbetsgruppen som består av tjänstemän från medlemskommunerna har utöver styrelsesammanträdena haft två möten under 2023.

Samarbeten

År 2022 upprättades ett samarbetsavtal med WWF, som har gått in med 690 000kr till tre olika projekt i avrinningsområdet. I oktober 2023 avslutades samarbetet med WWF. WWF har finansierat en strömsträcka i Braån och delfinansierat en återmeandring i Teckomatorp samt en våtmark i Lönnstorp.

Ett nytt samarbete har påbörjats med WWF avseende ett modellprojekt med nära samarbete med markägare. Under 2023 har Saxån-Braåns ansökan skickats till WWF som i sin tur har skickat ansökan till Jordbruksverket för finansiering av modellprojektet. Om ansökan godkänns kommer projektet att påbörjas 2024 och finansiera en vattenvårdsplan enligt Richwaters metoden.

Exkursioner

Sedan 2010 har Naturifokus utfört exkursioner på uppdrag av Saxån-Braåns vattenråd. Under 2023 har totalt ca 638 elever och lärare från grundskolan deltagit i guidade exkursioner till olika våtmarker och åsträckor längs Saxån-Braån för att lära sig om vattenvård och Saxån-

Braåns Vattenråds arbete. Sedan 2010 har totalt cirka 5500 personer deltagit.

Tack vare medel från vattenmyndigheten och WWF kunde exkursionerna utökas till det dubbla jämfört med ett vanligt år. Under året har det därför funnits riktade projektmedel för exkursioner till den restaurerade strömsträckan i Vittskövle samt en återmeandring av Braån i Teckomatorp.

Syftet med exkursionerna är att öka kunskapen om ån och förståelsen för de vattenvårdande åtgärder som görs längs ån hos de boende i avrinningsområdet. Detta underlättar i förlängningen framtida vattenvårdande åtgärder och bidrar till ett ökat intresse och engagemang för ån.

I verksamhetsplanen fanns 24 skolturer jämnt fördelat på de fyra kommunerna under 2023. Till följd av vattenmyndigheten utlyste medel kunde vi utföra fler exkursioner än planerat och sammanlagt genomfördes 29 skolturer under 2023.

Naturguidningar

Under 2023 har åtgärdssamordnarna tagit ut tre politiker från Landskrona stads miljönämnd för att visa upp tre nyanlagda projekt. Aktiviteten genomfördes genom ett initiativ från miljönämnden, så kallat "Praktik för politiker".

Åtgärdssamordnarna har även bjudit in två åtgärdssamordnare från Sydvästra Skånes vattenråd för att visa upp projekt samt dela erfarenheter, inspiration och kunskaper.

Åtgärdssamordnare har vid två tillfällen deltagit på Naturifokus exkursioner med skolklasser.

Åtgärdsarbete

Under 2023 har projekten som prioriterats i verksamhetsplanen anlagts enligt plan förutom återmeandering och svämplan i Allarp:

- Våtmark i Lönnstorp, Lönnstorpsbäcken
- Västergatan i Svalöv, Svalövsbäcken
- Källs Nöbbelöv återmeandering, Braån
- Källs Nöbbelöv våtmark, Braån
- Allarp svämplan, Välabäcken

Anledningen till att åtgärden i Allarp inte fullföljdes under 2023 var att stora delar av projektet utförs i samarbete med Länsstyrelsen. Däremot har åtgärdssamordnare arbetat vidare med sina delar av projektet för att underlätta genomförande 2024-2025. Utöver de ovanstående projekten har åtgärdssamordnarna även genomfört en punktinsats i Säbybäckens mynning samt en ekologisk rensning av Säbybäcken, där det anlades sedimentfickor och en kulvert revs ut för att skapa ett öppet dike med tvåstegsprofil.

Restaureringen av Säbybäcken har utgjort en sträcka av 3 km. Sammanlagt har 15 ha våtmarksyta anlagts under 2023. Totalt har vattenrådet haft en projektkostnad på 5 980 000 kr för slutförda projekt 2023 som till största delar har finansierats av LOVA, LONA och WWF.

Under året har även flera nya platser tillkommit som har hög prioritet i projektbanken. Dialogen med nyckelpersoner i avrinningsområdet fortgår och de nya åtgärdssamordnarna har lärt känna de redan aktuella markägarna samt tagit kontakt med nya markägare och dikningsföretag.

Under 2023 har de nya åtgärdssamordnarna lärt känna området och tittat närmare på projekt i projektbanken. Flertalet markägare har kontaktats och visat intresse för att upplåta sin mark för vattenvårdande åtgärder.

Åtgärdssamordnaren har också varit drivande i restaurering av Säbybäcken där allt från samtal och föreläsningar har skett för

Trafikverket och markägarna för att förstå nödvändigheten av en skonsam restaurering.

Vattenkontrollen

Vattenkontrollen har under 2023 utförts av Ekologigruppen enligt den upphandling som gjordes 2019.

För mer utförlig information om resultaten från 2023 års recipientkontroll se årsrapporten i Bilaga 2.

Upphandling av avtal

Vattenrådet har egna avtal som upphandlas genom Landskrona stad. Under verksamhetsåret 2023 har åtgärdssamordnare tillsammans med Landskrona stads upphandlingsenhet upphandlat och förnyat avtal.

Upphandling av ramavtal - Vattenkontrollen

Ramavtalet för recipientkontrollen löpte ut i december 2023. Avtalet avser Provtagning i Saxån-Braåns avrinningsromåde, årsrapport, månadsrapport av kemiskt och fysikaliska parametrar samt presentation av rapporten. Kostnad för avtalet har varit 413 040 SEK/år x 4 år.

I upphandlingsprocessen har åtgärdssamordnarna tillsammans med upphandlingsenheten haft fokus på att bevara den långa mätserie som vattenrådet har tack vare recipientkontrollen. Detta har tillgodosetts genom att inte ta bort provpunkter eller parametrar. Ett annat fokus i processen har varit att minska kostnaderna för avtalet, vilket har uppnåtts genom att sänka frekvensen av provtagningar som historiskt visat sig inte variera väsentligt och därav bedömts få en lägre mätfrekvens.

I det nya avtalet har flera uppdateringar gjorts; nya tilldelningskrav relaterade till referenser och erfarenhet har inkluderats, tilläggstjänster har inkluderats, frekvens av mätning av påväxt och kisellager har minskats från varje år till vartannat år samt det finns nu även möjlighet att digitalisera parametrar under avtalstiden.

Avtalet lades ut på annons 2023-10-24 och vi fick tre anbud. under anbudstiden: Calluna AB, Ekologigruppen Ekoplan Aktiebolag, SGS Analytics Sweden AB. Ett extrainsatt styrelsemöte hölls 2024-01-23 för att besluta om tilldelningen. Upphandlingsenheten på Landskrona stad har tilldelat avtalet Ekologigruppen Ekoplan Aktiebolag med ett pris på 406 637 SEK/år.

Förnyat avtal - Exkursioner

Sedan 2010 har vattenrådet haft avtal med Naturifokus för att utföra exkursioner med allmänhet och skolklasser. Det tidigare avtalet gällande Exkursionerna upprättades 2019 och löpte ut i december 2023.

Åtgärdssamordnare har 2023-10-10 förnyat avtalet med Naturifokus genom direktupphandling. Avtalet avser 24 exkursioner/år med möjlighet att utöka eller minska exkursionerna om externa medel ökar eller minskar under ett år. Det nya avtalet löper ut i december 2025 och har en kostnad på 84 000 SEK/år. Avtalet har skrivits under av Leverantör och vattenrådets ordförande.

Förnyat avtal – Hemsida

Åtgärdssamordnare har 2023-10-10 förnyat avtalet med Naturifokus genom direktupphandling för underhåll och uppdatering av Saxån-Braåns Vattenråds hemsida. Detta inkluderar, men är inte begränsat till, följande:

- Övervakning av webbplatsens prestanda och tillgänglighet.

- Installation av säkerhetsuppdateringar och patchar för att skydda webbplatsen mot säkerhetsrisker.
- Uppdatering av innehåll och visuell design enligt kundens önskemål.
- Felavhjälpning och teknisk support.

Det nya avtalet löper ut i december 2025 och har en kostnad på 12 000 SEK/år. Avtalet har skrivits under av leverantör och åtgärdssamordnare.

Förnyat avtal – Mätstationen i Saxån

Saxån-Braåns vattenråd innehar ett serviceavtal gällande mätstationen i Saxån. Service utförs 2 gånger per år, vår och höst. I avtalet ingår Mitta Monitoring Dataservice för överföring av data.

Åtgärdssamordnare har under 2023 uppdaterat avtalet. En ändring från tidigare år är att leverantören nu behöver meddela kontakt på vattenrådet om servicetekniker hämtas utanför närområdet (inom 5 mil). Denna ändring har införts då verksamheten upptäckt oväntat höga personalkostnader. Avtalstiden sträcker sig till 2024-12-31.

Kommunikation med allmänheten

Lokaltidningen i Landskrona uppmärksammade att Landskrona mottagit externa medel för vattenvårdsåtgärder och skrev om syftet med åtgärderna i medlemskommunerna. Artikeln går att läsa här: [Landskrona 27 maj 2023 \(lokaltidningen.se\)](https://www.lokaltidningen.se/2023/05/27/landskrona-27-maj-2023/)

Landskrona stad uppmärksammade vattenrådets arbete genom en film. Kommunikationsavdelningen skickades ut tillsammans med åtgärdssamordnaren till en återmeandring och våtmark i Nissebobäcken, Asmundtorp. Filmen går att se här: [\(12\) Video | Facebook](#)

Skånska dagbladet skrev om översvämningar i Marieholm. Åtgärdssamordnare lämnade ett utlåtande om situationen för de boende i Reslöv. Artikel går att läsa här: [Stora översvämningar utmed Saxån vid Marieholm – Skånska Dagbladet \(skd.se\)](https://www.skd.se/nyheter/2023/06/06/stora-oversvamningar-utmed-saxan-vid-marieholm)

Under 2023 har åtgärdssamordnare tillsammans med Naturifokus tagit fram en broschyr, med markägare som målgrupp. Broschyren har finansierats med bidrag från WWF och vattenrådet. Vattenrådet har finansierat tryckningen för 5000 kr. Broschyren är tänkt att användas vid träffar med markägare, se bilaga 3.

På sociala medier har åtgärdssamordnaren uppdaterat facebook-sidan och 2023-06-05 skapades även ett Instagram-konto där uppdateringar har skett löpande.

Under styrelsemötet 2023-11-11 antogs en ny logga för vattenrådet.

Möte med externa aktörer

Den tidigare åtgärdssamordnaren höll den 2023-03-15 ett föredrag om vattenvårdsåtgärder och vattenrådets roll för hushållningssällskapet i Östra Karaby. Syftet med föredraget var att informera och utbilda lantbrukare.

Åtgärdssamordnarna har den 2023-05-17 deltagit i ett möte anordnat av LRF tillsammans med ett dikningsföretag i Braån och NSVA. Träffen gällde exploateringar kring Teckomatorp varpå dikningsföretaget efterfrågat en dialog med NSVA om dagvattenhantering.

Den 2023-10-17 deltog åtgärdssamordnarna i Mark- och miljödomstolens förhandlingar gällande målet om Trafikverkets ansökan om tillstånd enligt miljöbalken att riva befintlig bro och anlägga en ny bro över Saxån, Eslövs kommun. Den tidigare åtgärdssamordnaren hade under samråd yttrat att den befintliga bron utgör en begränsande faktor för flödet som passerar samt

upplyst Trafikverket om att ta hänsyn till dessa aspekter i en miljökonsekvensbeskrivning.

Den 2023-11-07 höll Naturskyddsföreningens Landskrona-krets en träff för allmänheten på Landskronas bibliotek om våtmarker. Åtgärdssamordnare höll ett föredrag om åtgärder som görs i vattenrådet.

Åtgärdssamordnare deltog även i en lantbrukarträff anordnad av Landskronas miljöskydd för att informera om vårt arbete. Flera träffar har även hållits med bland annat NSVA, VA SYD och handläggare hos medlemskommunerna för att stötta i specifika frågor.

Handläggare

Anna Sahlgren
Åtgärdssamordnare/Vattenstrateg
Saxån-Braåns vattenråd

Bilagor:

Bilaga 1: Rapport Exkursioner 2023

Bilaga 2: Årsrapport Recipientkontrollen 2023

Bilaga 3: Broschyr - Lokalt samarbete för vattenvård